

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

M. KUPFER-BERGER.

Trepitja bè l'escenari,
tè una figura arrogant,
es discreta y elegant
y cantant, sembla un canari.

PALLA CARLISTA.

ARCELONA, per tenir de tot, fins té periódichs carlistas, qu'en certas diades del any, com per exemple, la festa de Sant Carlos, acostuman à desfermarse, causant verdaders estragos en lo camp més ó menos florit de la literatura.

Enguany se'n ha dut la palma *Lo Bram de la patria* (*), que per festejar à sa manera la festivitat del seu amo y senyor, divendres de la setmana passada va despenjarse ab un número extraordinari de vuyt planas, que n'hi ha per llogarhi cadiras, com en

las iglesias los días de festa solemne.

Pero deixemnos de preàmbuls y aném al grà... per més que no siga grà, sinó palla, lo que abunda en la menjadora dels carlins.

Ocupa la primera plana del periódich ó lo que siga, un retrato y una biografia de don Carlos de Borbón.

(*) Aixís es coneugut generalment, per mes qu'ell pretén anomenar-se *Lo crit de la patria*, cert periódich tant burro, que basta mirar la cabessera per convéncerse'n. Figura en ella un oficial carlí que té las dos mans ocupadas: mentres ab l'esquerra sosté una bandera, ab la dreta fa acció de rampinyar alguna cosa. Porta publicats 215 números y no s'ha adonat encare de aquesta brometa del dibuixant.

Respecte al retrato no dirémos sino que 'ns ha sorpres molt que 'l rey del As d' aros ara últimament se deixi creixe 'l tupé fent la competencia á n' en Sagasta. ¿Qué deurá ser?... ¿Caprichos de alguna húngara?...

En quan á la biografía es deliciosa y fins digna de un' auca de redolins.

L' amo de la carcundería porta la friolera de onze noms de pila, entre 'ls quals los de Joseph, Quirze, Miquell y fins lo de María dels Dolors, qu' es lo segon en ordre dels que varen posarli al durlo á batejar. De manera que si algun dia algú li diu *Lolita*, no té dret á incomodarse.

Va neixé 'l 30 de mars de 1848, en la major miseria, tant que sa mare rebé de limosna 'ls bolquers per abrigarlo. Com s' ho ha fet després per viure ab tot regalo, no tenint ofici ni benefici, es cosa que 'l biógrafo s' ha descuidat de dirho.

Lo que sí diu es que desde petit va demostrar un carácter *ardent*, sent molt aficionat á *montar* y buscant sempre las bestias més esquerpas; y qu' estudiá llatí, geografía, historia y *táctica*.... militar. Al any 1858 lo Papa Pio IX va donarli una bofetada y no va tornars'hi. Després passà 'l temps diuent:—«¡Qu' es hermós ser espanyol!» y á l' any 72, per demostrar son amor al fills d' Espanya, va encendre la més horrible de las guerras-civils, de la qual, segons *Lo Bram de la patria*, se 'n recordarán sempre «'ls liberals per sas vergonyosas derrotas, los carlistas per sas increibles victorias.»

A pesar de las quals va tenir qu' escapar ab la qua entre camas, y actualment se dedica á correr mon.

Fins aquí la biografía.

Segueix una dedicatoria ab lletras grossas y negras, casi com las del *Narro*, porque al senyor á qui va dirigida, no li siga tant difícil confegirla.

A continuació un article humorístich titolat *Visca la Pepa!* 's queixa de la falta de llibertat que 's nota avuy dia, cosa que als verdaders carlistas que no 'n volen gens, hauria de tenirlos sense cap classe de cuidado.

L' article tercer titolat: «*Recordansas de gloria. —Pomell de flors ofert á D. Carlos, en lo jorn del seu sant!*» suscrit per un tal *Llorens Carrasco PRIM* (un Prim carlista!) es un atentat contra la gramàtica, contra l' historia y contra 'l sentit comú, perpetrat ab premeditació y alevosía. ¡Amigo! ¡bè 's venja aquest Prim dels fusellaments de Montalegre, ordenats per l' altre Prim!.. Pero la infelís gramàtica es una víctima innocent que no conspira, ni 's tira á la montanya... Ja se sab. En mans dels carlins, sempre ha de pagar lo just pèl pecador.

Després de dos ó tres articles més, sense such ni sustancia, que hem de passar de llarch, per no fer nos pesats, lo *Bram de la patria* reproduxeix... ¿qué dirian?

¡La profecía de Sant Vicens Ferrer! Aquella profecía, que antigament corría en romansos impresos en paper groch, verdader trencacloscas per la gent palurda y gamarrusa y calumnia evident llansada á la memoria de un sant varò, que segons fama reunia á un gran talent una poderosa eloquència. Si Sant Vicens Ferrer hagués pronunciat la serie de disbarats y ximplesas que 'ls carlins li atribuixen, s' hauria posat al nivell del Noy de Tona. Jutjin yostés mateixos:

«Vindrà un temps que ningú no l' haurà vist fins ara,

plorará la Iglesia, las viudas s' alsarán pegantse als pits y no trobarán consol, etc., etc.

»Pero la tristes se convertirá en goig, el Rey dels Reys, el Senyor dels Senyors, tot ho purificará y renovará; la Fransa ab son orgull serà del tot abatuda; lo seu Princep, ¡ay, ay, ay! que si los bandos lo veyesen se aterrarian. ¡Oh Miquelets! ¡oh Catalans! la casa santa, las vostras y totes las de Espanya previndréu y disposeréu la Justicia, los días no distarán; estan ja á las portas, veureu un senyal y no 'l coneixeréu; pero advertiu, que en aquell temps las donas vestirán com los homens, y se portarán á son gust y llicenciosament; los homens vestirán vilment com las donas, etc., etc.»

De tot aquest galimatias l' únic que crech entendre es l' últim párrafo. Ja hi ha homes que portan faldillas com las donas: los capellans.

Y ara, si son amables, podrán acompañarme á donar una volteta pels camps florits de la poesía carlista.

Primer modelo de *Lo Bram de la patria*:

«Un tal LOPEZ tot sol y UN ALTRE LOPEZ

Son Jutjes del Certamen;

L' un, es llicenciat en Menjar sopes;

L' altre, en Llevar de Canem.»

López y sopes!... Certamen y Cánem!... Se necessita tenir orellas de... de... de... carlí per trobar armonía en aquestas consonancias. Aixó no son consonants: son xisclets d' integros y mestissos agafantse pels cabells.

Aném seguit.

¿Desitjan coneixe una poesía carco-evolucionista? Aquí tenen la titulada «*A la gran comunió carlista*», en la qual s' hi llegeix la següent estrofa:

«Per empunyar l' espasa-lo braç ja no s' emplea, Tingam fe en l' esdevindre-la causa n' es de Deu, Avuy les grans batalles-sols les guanya l' idea La nostra idea es santa...—¡germans! donchs prediquém.»

¿Volent ara una poesía guerrera? Escoltin la següent passada de la que d' l' títol de *Los Sagristans*:

«Ells ab faixas y galons, nosaltres sols ab sotanas; ell ab fusells y canons, nosaltres ab las campanas: ja que se alsa nostra gent nosaltres ab las dos mans garaninch garananch toquém tots á somatén ja que tots som sagristans.»

¿En qué quedém? ¿Pesan guanyar ab l' idea ó ab lo petróleo? ¿Per medi del púlpit ó de la barriada? ¡Qué saben ellis, infelisos!...

Mirin si estan lluny d' oscas, que en unas ratllas curtas tituladas *Cantars de un rossinyol* (qu' entre paréntesis, lo mateix pot ser un auell que un rossinyol de obrir portas tancadas), se tracta de la missió providencial del héroe del As d' Oros.

Figúrinse si se li ha girat feyna al pobre minyó:

«Després que del mal
Lliurarà á la Espanya,
Com un llám del cel
Brillarà sa espasa
Passejant triuant
Per Fransa é Italia.
De trista presó
Lliurarà al Rey-Papa;
Llegítim dará
Un rey á la Fransa;
Y cobert de llers
Seguirà sa marxa
Retornant á Deu
Lo qu' era del diable.»

Un retall de la poesia «*Hassanyas dels liberals.*»

«Ja os donarà 'l cástich
Deu Nostre Senyor;
Per las vostras culpas
No hi haurá perdó;
Puig cegat teniu
Vostre enteniment.
Sufriréu per sempre
Un cruel torment.»

Se coneix que aquesta estrofa va anar-se'n à la montanya ab en Savalls, tenint la desgracia de que li clavesssen una bala al úlitim vers. Desde llavors aquest vers ha quedat coix per tota la vida.

La musa castellana surt també bárbarament atropellada de las mans dels redactors del *Bram*.

Hi ha un *Diálogo carlista* que val totes las pestetas.

Lo recomaném als catedrátichs dels seminaris conciliars, porque 'l citin com á modelo als alumnos de Retòrica y Poética.

El. «Niña hermosa Catalana,
Cara bella, linda flor;
¿Quién pudiera suplicarte
Ser tu amante pescador?
Préstame niña, tu amor,
Y dame luego tu mano,
Que si me dices que no
Me tienes muerto á tu lado.

Ella. Al que tomara mi mano
Le entregaré el corazón;
Pero ha de seguir la causa
De D. Carlos de Borbón.

El. Me comprare unas polainas,
Y una chaquéta encarnada,
Para gusto así poder dar (¡Apreta!)
A mi rubita adorada.

Ella. Cuando todas te verán
Con tal traje uniformado,
Dirán, que eres el más guapo
Del ejército navarro.

El. Yo me despido de tí
Hasta que tengamos paz,
Y entonces nos uniremos
Por no separarnos más.
En la corte viviremos
Muy venturosos los dos...
Dame la mano rubita,
Que va el último á Dios.»

Firma aquest trabucasso *El conde de la Esperanza*.

•••

Lo canonje Collell podrà ser tan mestis com vulgan, pero es un verdader poeta, honra de la literatura catalana. Aixó ho sab tothom menos los redactors del *Bram*, que ab l' atreviment de l' ignorancia han posat la pota sobre la magnífica inspiració *La cansó del Miquelet*, contestantla ab la més xocarrera de las parodias:

Així, per exemple, diu lo canonje Collell:

«Ben cordada l' espardenya
y 'l trabuch prenyat de plom,
barretina y faxa noves
y á la butxaca vint sous,
me 'n aní de casa meva
un matí á punta de sol.
La mare llagrimejava,
mon avi feya 'l cor fort,
les germanes me abrasaven
y 'l pare penjat al coll,
me digué: «ta sanch es meva.
fill, jadeu!
ans que cobart te vull mort.»

Y ells responen ab los següents brams:

«Bèn folrada la caretta
d' un través de dit de plom
sense modos ni vergonya
y 'ls escrupols al fogó,
deixí mon partit polítich
un matí á dos cuarts de nou.
Mos amichs llagrimejavan;
en Sala feya 'l cort fort;
els mestissos m' abrasaren,
y en Pidal penjat al coll;
me digué: «tens bona idea;
noy, j'avant!
ans que carlí te vull mort.»

Continua lo canonje Collell:

«Avall, donchs, avall com l' ayga
per camins y corriols;
era la primera volta
que sortia á veure mon.
Les hosteleres me 'n deyan:
«Deu te guarde y l' àngel bo,»
des la finestra les noyes:
“galán, jove, bona sort,”
y 'ls truginers que encontrava
me 'n deyan: «brau segador,
«endevant y feune feyna,
¡llamp de Deu!
que 'l blat grogueja per tot.»

Y ells continuan bramant:

«¡Avant, donchs, com en Zorrilla
per estafas y traicions;
era la primera volta
que anava á pescar turró.
Les cantineres me 'n deyan:
«¡apa noy; ataca fort!»
les mestisses, ab salero:
«tan mateix ne fa més goig»
y 'ls compadres qu' encontrava
me 'n deyan «¡ja ho veus, minyó;
¡Aquí hi tenim l' OLLA GROSSA;
noy j'avant!
fins que' estigas com un bot.»

Nou estrofas tè *La cansó del Miquelet*; nou estrofas la parodia del *Bram*. Y totes per l' istil ó pitjor que las copiadas. No s' ha escrit may res tant ordinari, y que demostri més falta de respecte á la literatura y als hàbits talar del poeta.

Pero aneu á parlar de respectes á aquesta famalla. Hi ha familias que per celebrar una diada matan gallina, pollastre, capó, conill ó anyell; los carlins per celebrar la diada del seu amo y senyor, al menos han de matar canonje.

Fins los llibres sagrats surten de las sèvas mans plens de inmundicia. Hi ha en lo citat número una parodia del *Dies iræ*, que diguin vos'ts mateixos si no sembla 'l desahogo de un capellà carlí fart de castanyas la nit de Tot-sans.

«Dies iræ, dies illa,
quando sonet campanilla,
quam nom tanget Ruc'o-Rilla.
¡Quantus tremor est futurus,
quando CARLES sit venturus
omnes p llos lanzaturus!»

Y així va seguint, sempre ab lo mateix llenquatje sacrilech y tabernari.

Y cuidado que segons tinchen té los periódichs carlistas, se someten á la previa censura eclesiás-tica!... ¿Es possible qu' en las oficinas episcopals hajan deixat passar aquesta monstruositat?

Sería cosa de no acabar may si tinguessem de anar senyalant las transgressions contra la literatura, contra la decencia y contra 'l sentit comú de qu' estan empedradas las vuit planas ab que

Lo bram de la patria celebra y commemora la diada de San Carlos.

Tractantse de carlins, no s'és si es preferible veurels manejar lo trabuch ó la ploma, perque, la veritat, quan s'entussiasman casi fan tantas desgracias derramant tinta com derramant sanch.

¡Trista condició la de la pobra Espanya, condemnada á no poderse lliurar ó bè de fieras ó bè de burros!

P. DEL O.

ENTRETENIMENT.

SONET (IMPROVISAT.)

—¡Lo diari! —¡LA ESQUELLA! ¡La Campana!
—¿Senyor, vol que l' hi porti? —Escolti nena
¿vol dirme com se diu? —¡Uix! ¡poca pena!
—¡Mistos senyor, cerillas! ¿Qui 'n demana?

—¡Demá las Cubas vench! ¡ningú m' afana!
—¡Ojo, ojo, señores! —¡Xooo Morena!
—¡Vaig tenir un aplauso, en cada escena!
—¡Pues Gutierrez te digo que es galana!

—¿Encare 'm vè al derrera? —¡Es plata fina!
—Lo parlu⁽¹⁾ ja l' hi tinch. —¡Ja 'n passa alguna!
—¡L' última hora! ¡Els sucesos! —¡Qu' ets monona!

—¡Me han robat lo rellotje! —¡Corre vina!
· · · · ·

Paraules que hi cullit, una per una
en la Rambla del Mitj de Barcelona.

JOSEPH M.ª CODOLOSA.

TUTTI CONTENTI.

Ella 's diu María, ell se diu Joseph, fa tres anys que son casats y viuhens... com Joseph y María.

No han tingut la sorte ó la desgracia, que això encara está en dupte—de tenir cap fill; pero la bondat d' ella y l' carinyo d' ell supleixen en part aquella falta—ó sobra,—mantenint en lo niu domèstich un calor sempre igual y una tranquilitat inalterable.

Enemichs tots dos de la comedia qu' enclou lo tracte social y las exigencias de la vida moderna, han sapigut viure sols y felissos, ab aquella calma tan poética y que tan satisfà á las ànimes puras y sensibles.

Están bè ab tothom, mantenent relacions—encara que superficials—ab vehins y parents; pero ni las demostracions que d' ells reben los entran molt endins de les orellas, ni l' afecte ab que aparten pagar aquestas demostracions los passa de les dents en avall.

Ab tot, com l' aisament absolutes poch menos que impossible, en Joseph no ha pogut ni volgut trencar la santa y antigua amistat que l' uneix ab en Ramon.

En Ramon es, pues, l' únic home ó mès ben dit, l' única persona que té entrada á casa de 'n Joseph: molts los tenen fins per germans.

No ho son; pero poch se 'n hi falta.

En Ramon es de la mateixa edat que l' seu amich, lo coneix desde la infancia y 's pot dir que may s' ha separat d' ell.

Ab ell va compartir los dolors y alegrías de la

primera edat; ab ell va compartir los jochs y xibarris de l' adolescencia; ab ell va compartir las calaveradas de la juventut y ab ell comparteix avuy....

Pero, no 'ns precipitén: això mereix capítol apart.

* *

En Joseph es fora de casa: la pobra María broda prop del vetllador y l' amich inseparable del matrimoni li fa companyía.

Sembla que sostenen una conversa molt animada: ella està una mica pàlida y ell té un posat mès serio que de costum.

—Créume—diu ella—no 'ns fihém de las apariencias: lo meu marit sospita alguna cosa, n' es-tich segura, seguríssima.

—Pero ¿en qué 't fundas?

—En una pila de coses. Lo veig molt pensatiu, 'm fa unes preguntas que may m' havia fet y—això es lo que mès m' inquieta—hi observat que registra molt sovint los calaixos del meu armari, com si busqués alguna cosa.

—¿Que guardas per ventura cap carta mèva?

—No; totes las cremo tan bon punt las he llegidas.

—Pues no tinguis por de res. Tal vegada lo que tú t' has pensat observar no es mès que efecte de la tèva intranquilitat. Procura mimarlo forsa, sigas mès amable que may y 'l temps se cuidará de desvaneixi les sèvas sospitas, si es que realment existeixen.

—¿Vols dir?

—Sí, colomet meu, sí, ja veurás com tot anirà bè.—

Ell extén los brassos, ella l' imita y....

Aném per un altre capítol.

* *

Aquell mateix vespre, quan lo matrimoni acaba de sopar, en Ramon arriba com de costum per passar la vetlla en companyía dels seus bons amichs.

Se posan á parlar de política y diuhen mal del govern, del ajuntament y de las demés autoritats, fumant cigarrillos y bebent de tan en tan alguna copeta.

—María—diu de sopte en Joseph, veyent que la sèva dona balanceja 'l cap—vésten á dormir. Si t' estás cayent de son!—

En Joseph pronuncia aquestas paraules ab un tò tan extrany, entre súplica y ordre, que la pobra senyora s' aixeca casi immediatament, saluda y desapareix en las habitacions interiors.

—Gracias á Déu!—exclama 'l marit després d' un llarg silenci—ara estém sols: hem de parlar seriament—

En Ramon sent com una especie de turbació; pero logra dominarse desseguida.

—¡Y això! —pregunta—¿qué hi ha de nou?

—¿Qué? No fassis lo desentès; ja pots suposar-ho.

En Ramon pert lo mòn de vista, creyent que tot s' ha descubert.

—Pero, parla, explícitat—diu fent un esfors y procurant en va dissimular.

—¿No has sigut sempre 'l meu amich?

—Y ho soch y ho seré tota la vida.

—Pues poch honor fas á la nostra amistat.

—Pero ¿per qué? No comprehend lo sentit de las tèvases paraules.

—Si 'm fossis amich, com dius, no passaria lo que aquí està passant.

—Y ara!

—La mèva dona m' enganya...—

(1) Rellotje, en calò.

En Ramon està ja a punt de desmayarse.

—La mèva dona m' enganya—repeteix en Joseph—y tú, l' únic amic que tinc, l' únic home de qui creya poder fiar-me, en lloc de posarme sobre avis, en compte de ajudarme, dissimulas y fas com qui no sab de què 't parlo.

—¿Jo?

—Sí, tú. ¿No has observat res?

—Res absolutament—murmura en Ramon veient desviarse la espasa que creya tenir sobre l'seu cap.

—¿M' ho juras?

—T' ho juro

—Pues escolta. Estich convensut de que ella m' enganya. Ab qui, no ho sé; pero conto ab tú per descubrirho. ¿Promets ajudarme?

—Ab tota l' ànima: no solzament ho prometo, sino que vull que ho deixis tot per mí. Si hi ha alguna cosa, ho averiguaré y si no hi ha res m' obligo á tranquilisar-te. ¿Quinas probas tens de lo que dius?

—Cap: únicament sospitas y síntomas. Hi observat qu' es més amable que avants, l' he sentida somiar y dir cosas extranyas y a més l' he vista cremar papers molt sovint.

—Ja 'n tinc prou: estigas tranquil y confia en mí

—No esperava de tú altra cosa.—

—¿L' Almanach de la Campana?

—Senyora, no puch servirla: si no hi ha cap entrabanch, sortirà dintre pochs días.

•••
Del ardor ab que en Ramon se posa á fer las sèvas investigacions, no cal parlarne. Tot se redueix á donar instruccions á la Maria y á gosar ab més tranquilitat que may de la sèva magnífica situaciò.

Pochs dias després de la confidencia que hem relatat, los dos amichs tenen una entrevista.

—¿Qué hi ha?—pregunta en Joseph.

—Que mereixes una albarda. Los papers que la Maria crema, son uns fulls preparats que perfuman l' habitaciò, los somnis intranquils que li has observat y l' excès d' amor que ara t' ha semblat sospitos, obeheix tot á una causa que t' omplirà de goig...

—¡Digas!

—Obeheix á que aviat serás pare...

—¿De veras?

—Tot lo que t' he dit es la pura veritat.—

Los dos amichs s' abrassen, l' alegria renaix en lo semblant del marit, y desde aquell moment la Maria y en Joseph viuen més que mai com Joseph y Maria.

A. MARCH.

UN CONFLICTE.

Y del més serios.

Se tracta *nada* menos que de las caixas de mort.

Las corrents modernas han invadit aquest rengló, y ara com ara 'ls fabricants d' arxius fúnebres personals s' estan estirant los cabells per veure qui s' emporta la palma... y 'ls morts.

¿Quinas caixas son las més bonas? ¿las de metall? ¿las de fusta? ¿las nacionals? ¿las extranjeras?

—Las caixas de fusta no valen res y costan molt,—diuen los intel·ligents;—en canvi d' un atahut de metall n' hi ha per tota la vida.

—Y vesteix molt més—anyadeix un altre.

—Pero bés—replica un tercer—¿que tè que veure que durin ó no durin? Un cop s' ha verificat l' enterrament, ja s' ha acabat tot.

—Encara hi ha un altra cosa;—respon un econòmista funerari—las caixas metàlicas resultan

caríssimas.

—Si precisament diu qu' es al revés!

—Ya! ¿que n' ha comprat alguna vosté?

—No senyor, ni ganas.—

Com la passió de partit y d' escola 's fica per tot, lo conflicte actual revesteix també un caràcter especial desde el moment que 'l proteccionisme hi pren cartas.

—Encara que 'ns las donguessin de franch—diuen los adalits del trabaill nacional no podém acceptar caixas de mort extranjeras. ¿No som proteccionistas?

—Si; pero tot tè 'l seu límit: això ja es portar lo proteccionisme més enllà de la tomba.

—Fins al infern l' hem d' introduhir. Si 'ls diables no gastan carbó de pedra de Sant Joan de las Abadesas, lo qu' es jo no 'm deixo cremar.

—Farà santament.—

A l'última hora 'ls fabricants de caixas de guardar *caudals* mortuoris se las han enfiladas pèl canto dels remittits en los diaris.

L' un diu que 'l altre serveix malament y car; l' altre replica que l' un va per explotar al públic; y 'l públic se queda tot estupefacte, assombrantse de que a les sèvas baralles se vingui a discutir de quina manera se l' ha d' enterrar.

Los comentaris son tremendos.

—Vaya unes polémicas!—diuen molts—¡que callin y que 'ns deixin morir tranquilament!

—Si massa m' empipan—exclama un plaga—ordeno en lo meu testament que m' enterrin dins d' un sarriò.

—Jo fare un' altra cosa—crida un admirador de 'n Rius y Taulet—deixaré manat que 'm dissequin y 'm regalin al musseeo Martorell.—

La qüestió segueix, y Déu sab de quina manera acabará.

Las competencies son terribles y quan dos industrials se posan en pugna, son capassos de fer qualsevol atrocitat.

Per ara diu que ja han comensat à rebaixar los preus: pero això es res, com deya en Tony Grice.

Jo encara confio veure un anunci per aquest istil.

—«Cajas fúnebres gratis. Al que se muera se le regalarà un ataúd, una caja de cigarros y un billete de loteria.»

De totes maneras, á m' sembla que ja que las caixas han de servir pels morts, los morts son los únichs que poden resoldre lo conflicte, declarant quinas son més bonas, cómodas y duraderas. Que 's fassi una votació y la majoria decidirá.

—¡Y ara ¿cóm vol que votin los morts?

—¿Cóm? ¡Que s' arreglin! ¿No votan à favor de tal ó qual concejal? Donchs també poden votar à favor de tal ó qual sistema de caixas.

MATÍAS BONAFÉ.

MONEDA DE L' HISTORIA.

Rabadamanan XXVIII, shá de Persia, cridà un dia à un dels més alts funcionaris del país encarregantli una estadística nominal de tots los imbécils de la nació.

Després de alguns mesos de feyna, l'funcionari presentà la llista, al cap de la qual hi figurava 'l nom del soberà.

—Hola, exclamà Rabadamanan, qu' estava de filis: ¿Me dirás per que 'm colocas en lo primer lloc de la llista dels imbécils?

—Perque Vostra Majestat ha tingut la imprevisió de fer guanyar molts quartos als extrangers, los quals ja no 's deixarán veure mai mès en lo país.

—Escolta ¿y si tornavan?

—En aquest cas borrarà 'l nom de vostra majestat, inscribinthi 'ls dels vostres favorescutes.

Narcís Serra, lo xispejant autor cómich à qui coneix tothom per sas notables produccions y per sas agudesas genials, estava sense un quarto y devant una pila de mesos de dispensa.

Un dia crida à la dispesera y li diu:

—Patrona, 'm sembla que ha arribat l' hora de que passém comptes. Vagi quan li dech.

La dispesera tota contenta: — Aquí té la nota, noranta sis duros.

En Serra passa 'ls ulls pèl document y diu:

—Escolti gte quatre duros?

—Si senyor, tinga, respon entre-gàntlos 'hi.

Narcís Serra ficantse 'ls à la butxaca:

—Apuntils al compte y serán cent duros rodons.

Barbés, lo patriota francés, de qui fa poch s'ha inaugurat l' estàtua à Carcassona, estava condemnat à mort. Una manifestació d' estudiants demanava 'l perdó. Una sèva germana s' ajonellava als peus de la duquesa de Orleans, plorant a llàgrima viva.

Tot inútil. Per lograr alguna cosa, era menester que 'l reo polítich donguès alguna prova de arrepentiment.

Lo director de la presó, ahont se trobava en capella, tractava de convéncel.

—«No 'us conservéu per vos, li deya, conservéu vos per consagrar l' existència al triunfo de la vostra causa.»

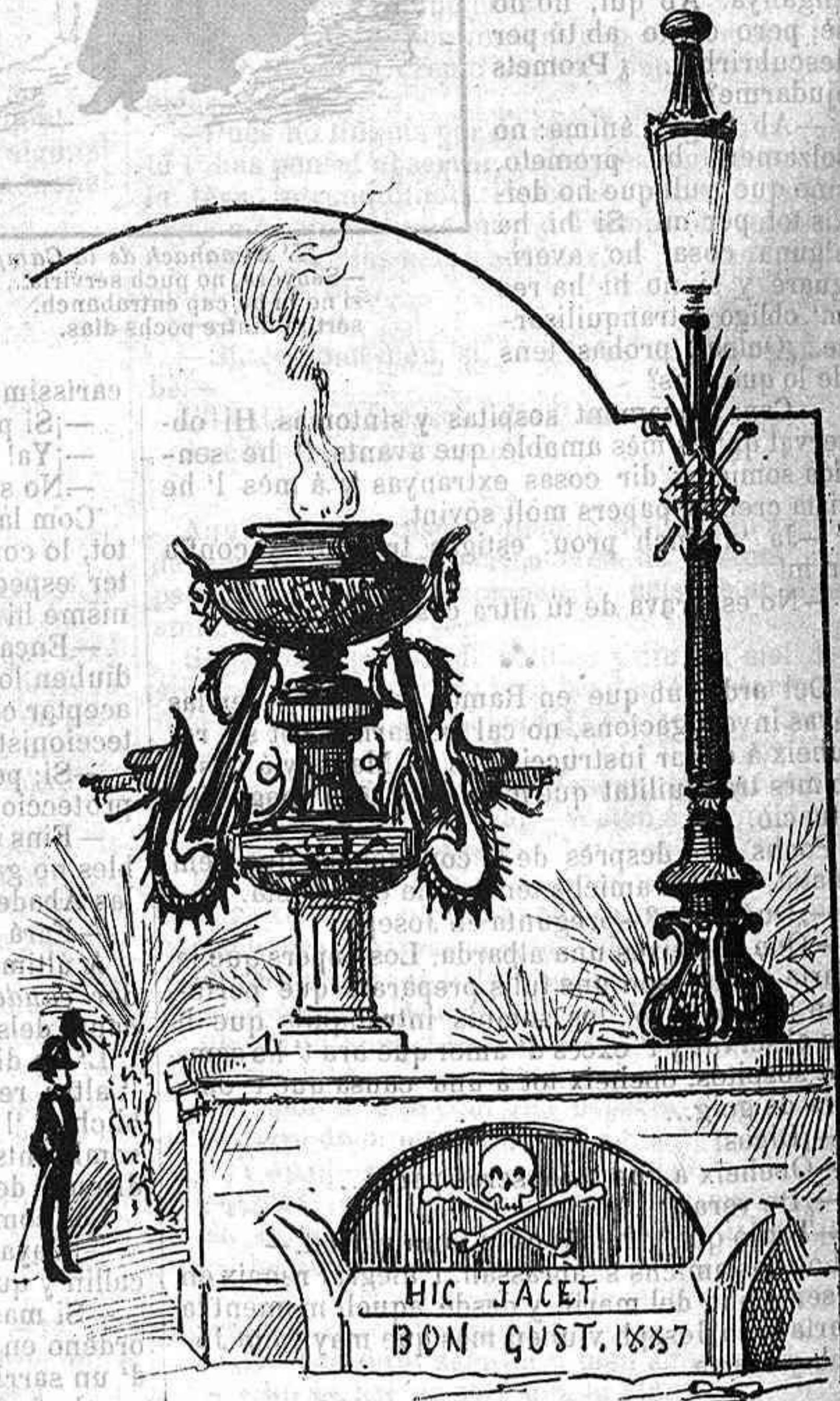
Y Barbés li respondia:

—«A la mèva causa la serveixo millor cent vegadas morint per ella, que vivint.»

Y després afegia:

—«Desenganyeu-vos, la Providència no 's posa mai del costat dels cobarts.»

LA FUNERARIA MUNICIPAL.

ADORNOS PERA CEMENTIRIS, ENTERROS Y FUNERALS.

Dipòsit: Passeig de Colom.

Administració: Plaça de Sant Jaume, núm. 1.

L'últim xiste de Rabelais.

Estava als últims de la seva vida, y cinc ó sis metges rodejaven lo seu llit, examinantlo ab interès, á fi de celebrar una consulta.

Rabelais procurá incorporarse y digué:

—Senyors meus, féume un favor.... Deixeume morir de mort natural.

III TRENTA RATLLAS!!!

FANTASÍA NOCTURNA.

¡Ab forsa esclati ma febrosa pensa rompent las cordas de ma débil lira!
¡També! ¡ay! estalli ma mortal angúnia deixantme, en alas de la fantasía, intrépit remontarme, fins l' altura del ideal que busqué tots los artistas.

Així cridava, presa de la rabia en fosquissima nit, quan no podia (per més que feya, colossals esforços) arribá a escriurer... una sola línia.

Jo prou la ploma manejant lleugera feya correr per sobre las cuartillas; pero al poch rato, lo papè esquinsava, ó bè esborrava tot lo que escribia...

¡Vàlgam Déu! quin apuro, entre mi deya, y tornava de nou, a la poesía que tractava de fer, afegint lletras, y més paraules... que tampoch servian.

—¡Está vist! ¡Está vist! llavors exclamo: —Las Mussas declarantse en rebeldia, cruels me negan al Parnàs l' entrada y així també, sa protecció divina...

Mes jo tinch de lograr, com Espronceda lo que acaricia la esperanza impi... Y ab furia tanta un altre cop començo que fins vaig témer, s' acabés la tinta.

Pero de prompte observo ¡cosa extranya! que sens dir res de nou sembla mentida! acabava d' escriure III trenta ratllas!!! ab aquesta, s' entén, ¿eh? ¡qui ho diria!

J. LAMBERT.

PRINCIPAL.

Préstame tu mujer, es una comedia nova sobre un tema molt vell y gastat. Es alló tant repetit de un nebó que viu de una petita pensió que li passa un seu oncle ausent, y que per seguir disfrutantla ha de fingir qu' està casat. A lo millor de la bromma, l' oncle, inòpinadament, anuncia la seva arribada y l' atribulat nebó, obligat a presentarli la senyora, ha d' armar un embolic de mil diables per sortir del pàs, fins que després de una serie d' equívocs y contratemps, acaba per descubrirse l' enredo y l' oncle perdona al nebó y cau lo teló.

Aixó mateix passa en *El padrón municipal*, y per cert que aquesta obra té molt més bona sombra que la titulada *Préstame tu mujer*, la qual va fer riure, si, perque aquestas tramas en lo teatro resultan sempre graciosas; pero la veritat s'ha d'afirmar, no 's distingeix molt ni pèl seu mé-

rit literari, ni per las seves condicions escénicas.

L' execució, en cambi, sortí molt ajustada.

Los incasables es una joguina graciosíssima. Si no m' enganyo l' idea de aquesta producció pertany al escriptor francés *Labiche*, un dels autors més fecundos y més ingeniosos d' Europa. Las seves obres están totes empedradas de situacions cómicas, y en la seva hisenda acostuman a anar a espigolar sovint los autors de poca iniciativa.

En honor del de *Los incasables*, que ignoro qui es, deu dirse si per cas, que ha fet un arreglo notable en tots conceptes. Totas las escenes tenen un relléu extraordinari; lo dialech es natural y fácil; lo llenguatje molt corrent y propi de las taulas. Desde l' principi al final, lo públich riu sempre y riu ab rahò. En l' execució sobresurten las Sras. Gambardela y Alvarez y 'ls seyyors García y Peña.

Si volen passar un bon rato, 'ls recomano aquesta obreta. Es una excelent medecina contra 'l mal humor.

De las comedias de 'n Palencia Carrera de obstáculos, *La Charra* y *El guardián de la casa* representadas aquesta setmana, ja n' hem parlat altra ocasions.

Al Sr. Palencia no hi ha més que preguntarli:

—¿Quin dia 'ns ne farà coneixe una de nova?

Respecte a la funció gastronómica-reformista del dilluns no vull dirne res, puig encare qu' entra de plé a plé en lo domini de la comedia, hi ha coses que com deya Sancho: *peores meneallas*.

Tant als que van anar a menjar lo dinar preparat per en Martin, com als que van anar a sentir los discursos dels reformistas, ¡bon profit los fassa!

LICEO.

Si haguessen vist sortir a l' Emilia Corsi l' dia del estreno de *I Puritani*, li haurien tingut llàstima. No altre sentiment podia inspirar aquella nena de divuit anys, que sembla que 'n tinga setze y encare, ab sos posats més de colegiala que de prima donna.

Va cantar lo duo ab lo baix, qu' era el Sr. Visconti: la debutant apenas li arribava a la cintura. Ademés lo Sr. Visconti esforsava la véu y la véu de l' Emilia quedava mitj ofegada.

—«Aném, tornéula a acompañar al colegi» deyan alguns.

Pero amigó, arriba el moment de la polaca, no hi ha ningú que la destorbi, y aquella criatura fins llavors temerosa y apocada, s' anima; embeesteix ab seguretat y aplom las dificultats de que està sembrada aquella pessa, y arrastra al públich de tal manera que ressona en tot lo teatro un estrepitos aplauso. La polaca tingué de repetir-se.

Desde llavors, va creixent l' èxit de la debutant: en l' aria del acte segon fa gala de un sentiment exquisit; en lo magnífich duo del tercer, corona la seva reputació. Lo públich surt encantat de aquella véu avuy jove, tendre, virginal encare, susceptible empero de major desarollo, y unida ja a una escola esmeradíssima, a un istil correcte, a una afinació sorprendent, a una agilitat imponentable.

Filla la Corsi de un célebre tenor, que deixá aquí a Barcelona immensas simpatías, es de la rassa dels artistas que fan carrera. En la representació de *I Puritani*, resultà l' heroina.

En Marconi, basta que siga un tenor notable,

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

Mariá
Mariano
Foix

—¡Ay Señor! —Y que costa avuy día de colocar las fillas, per guapas que siguin y per elegantes que una las fassi anar!

per estar subjecte al apassionament dels més en sentit favorable ó advers, y també segons diuhen, á las malas arts de algun miserable, capás de dirli: «O afluixa la mosca ó 't destarotém.»

Descartém tals miserias y consigném sinceramente que avuy Marconi es un dels quatre ó cinch tenors que figuran en primera linea. Té una véu de timbre agradabilissim y de una extensiò considerable. Posseheix ademès una gran abundancia de recursos. Si 's pert alguna vegada, es més que per res per l' afany de distingirse y de donar novedat á lo que canta. Si tinguessem alguna influencia ab ell, li diriam: «Canta tal com sentis, no t' esforsis, no busquis l' aplauso, y l' aplauso vindrà á trobar-te.»

Proba de lo que dihém es l' èxit complert, ruidós, entusiasta que alcansá en la romansa y 'l duo del acte tercer, ahont nos semblá veure'l infinitament més exponàneo qu' en l' acte primer.

En Labán féu un Ricardo á tota conciencia, recullint los primers aplausos que 's deixaren sentir, en la cavatina.

En Visconti, no 's féu prou càrrec del seu paper, ni del carácter especial de la música de Bellini.

I pescatori di perle proporcioná una gran entrada lo diumenje á la tarde.

Ja vaig dirho que aquesta òpera seria una de aquelles que una vegada en lo cartell, no 's desenganxan tant facilment.

Per dissapte s' anuncian *Los Hugonots*.

L' òpera predilecta dels filarmònichs barcelonins.

TÍVOLI.

Mentre se prepara la representació del *Hermano Baltasar*, s' ha posat un ball nou titulat: *Bullicio de carnaval*.

Lo títol sol ja indica 'l género.

Y no dech dir res més sino que ha sigut rebut favorablement.

NOVEDATS.

El Comité de Salud pública, arreglo de un melodrama francés, degut á la ploma del Sr. Arús y Arderiu, es una producció interessant que 's desenvolupa ab una gran claretat, sense confusions, ni maranyas. L' argument ab tot y ser senzill, omplia perfectament los cinch actes y 'l prólech de que consta la producció. Los incidents en que abunda, ja dramàtics, ja còmics, estan tots en son degut lloc y apareixen molt b'ns desenvolupats. De manera que ab tot y ser l' obra bastante llarga, no cansa mai.

L' esperit del original es molt realista, segons tinch'entès; pero 'l Sr. Arús ab gran habilitat ha sapigut convertir l' arreglo espanyol á la bona causa. Los més republicans que abusan del seu poder, son reaccionaris disfressats que traballan per la destrucció de la República.

El Comité de Salud pública ha tingut molt bon èxit, y de segur donarà entradas, si com es de creure, en las successivas representacions, alguns dels actors que l' interpretan, y que per altra part comprenen perfectament lo carácter dels respectius personatges, se mostren una mica més segurs dels seus papers.

O á lo menos, si l' apuntador procura baixar la véu.

CATALUNYA.

Ab mot bon èxit se posà diumenje á la nit *El registro de la policia*, baix la direcció del Sr. Valero.

Tots los actors s' esmeraren en lo desempenyo de aquesta obra, una de las més populars que 's representan en nostres teatros.

CIRCO EQUESTRE.

Al ocuparnos, no fa moltes setmanas, del estreno de *La gran via* en un teatro del passeig de Gracia, varem dir, poch més ó menos:

«Encara tenim esperansas de veure representada aquesta ditxosa obra á la Plassa de toros, al Circo equestre... y als claustros de la Catedral.» Donchs una part de la nostra profecía ja s' ha realitzat. Dissapte va estrenarse la *Gran via* al Circo de la Plassa de Catalunya, y per cert que 'l públich s' ha pres la cosa tan bé que cada vespre acut á applaudir las graciosas ocurrences dels acróbatas *gran-vieros*.

Lo benefici del clown Spampani va ser una gresca continua. La corrida del porc va divertir á la concurrencia d' una manera extraordinaria, y 'l beneficiat, á pesar de haver regalat un caball al públich, va anar-se'n á caseta molt satisfet.

Entre 'ls últims debuts devém fer especial menció dels germans Cañadas, artistas de mérit excepcional que fa ja alguns anys varen donar-se a coneix en aquest mateix *Circo*. Lo temps los ha millorat, y avuy pot ben dirse que en los traballs que executan en la barra fixa, casi á flor de terra, no tenen rival. Lo senyor Romero Robledo al veure aquella *barra* 's quedaria fret; y aixó que don Paco 'n té molta.

Dintre de poch executarán los Cañadas traballs gimnàstichs aéreos—que fins ara no 'n han pogut fer per no haver arribat los aparatos necessaris—y llavors debutarà la sèva germana, una hermosa noya tan notable pèl seu mérit com per la sèva bellesa.

Entre ells y l' èxit gran de *La gran via*, ¡qué 'n tindrà de alegria l' Alegria!

N. N. N.

PER L' INTERÉS.

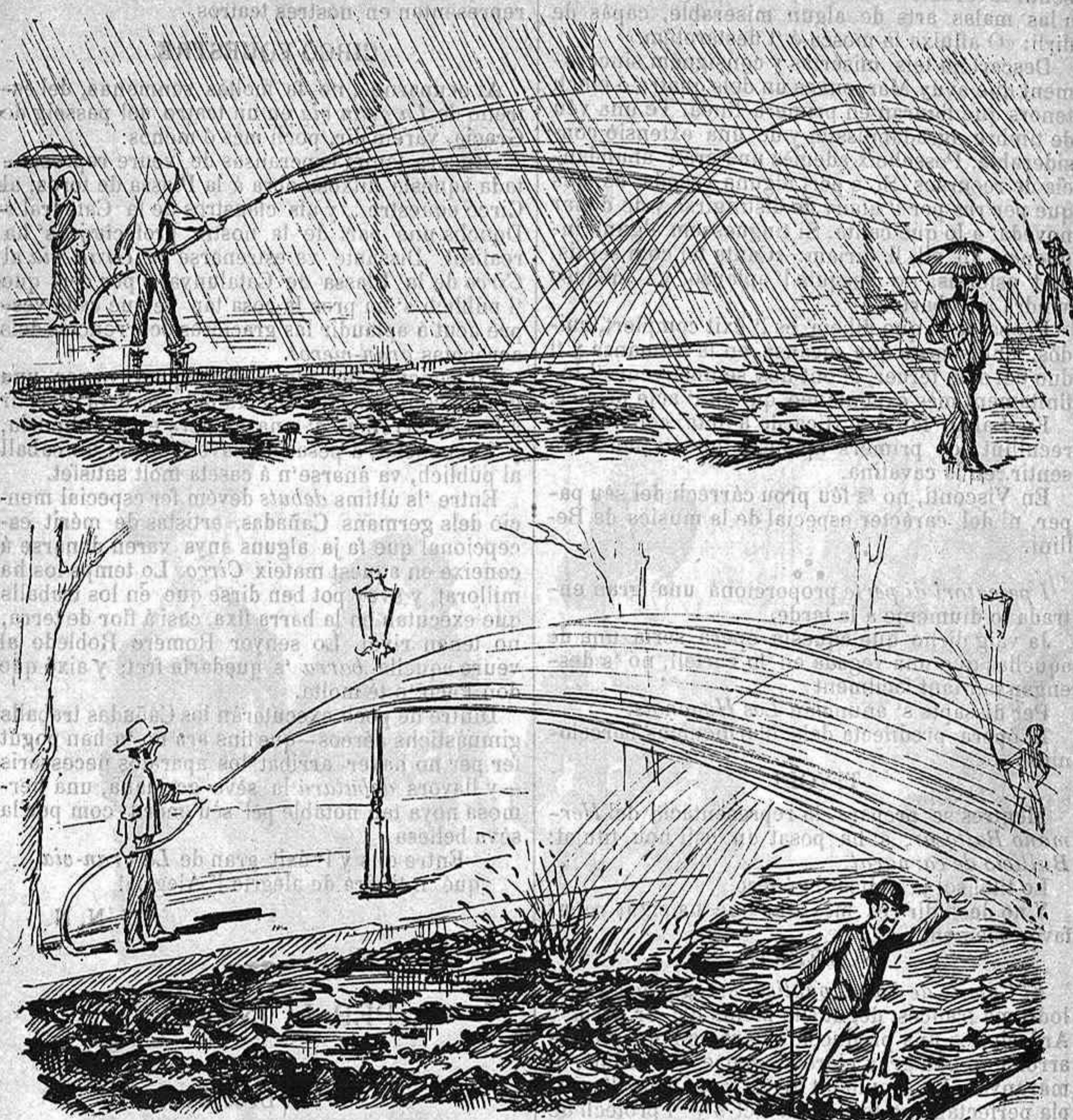
A UNA DULCINEA.

Que vos llabis son coral
molts cops sento á dir ma Agnés;
que perlas brillants y bellas
son de ta boca las dents;
que pareixen los tèus ulls
diamants més clars que 'ls estels
dels que en las nits més serenes
brillan en lo blau del cel;
y he sentit á dir que n' eran
filets d' or los tèus cabells.

Mes qui aixó diu s' equivoca
nina mèva de plé á plé,
que no es vritat que tú tinguis
aquest tresor tan inmens,
puig que qui 'm conega á mí
ha de comprender al moment
que sent de coral vos llabis
y perlas las tèves dents
y 'ls tèus ulls diamants puríssims
y filets d' or los cabells
ja la meytat de m' aymada
seria á ca 'l argenter.

C. DE BARRIL.

ANIMALIAS ADMINISTRATIVAS MUNICIPALS.

Una de dugas: o regan les
quau plou à bots y à barrals,
o quau hi ha tres pams de pols
perque hi haji forsa fanch.

LIBRES.

Museo de la juventud. — Hem rebut los quaderns 5 al 8 inclusivé de aquesta notable publicació que dona à l' estampa la casa editorial Viuda de Joan Trilla, baix l' acertada direcció del señor Aranda y Sanjuan.

Tant lo text com los grabats se mantenen à la altura del primers quaderns.

Difícilment pot combinarse una publicació propia de noys y joves, tant instructiva y agradable.

Hojas. — Colecció de poesías castellanas per D. Salvador Llanas Rabassa. — Ab un ardor y una decisió que demostraren palpablement lo seu entusiasme, l' autor ha acomés una infinitat d' assumptos, desde 'ls mès serios fins als mès có-

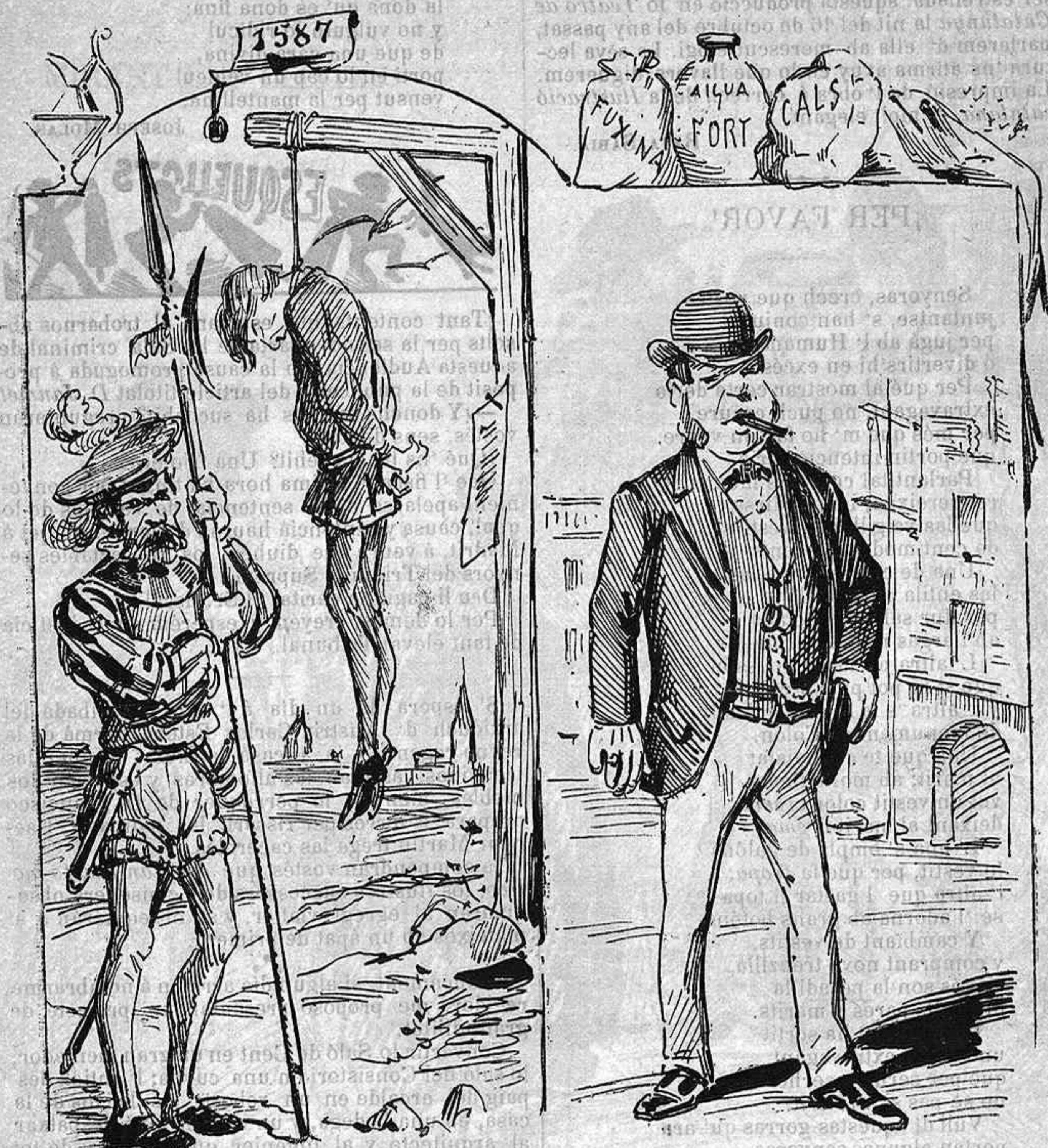
michs, polsant ab igual inspiració totas las cordas de la sèva lira.

Lo tomo de que 'ns ocupém conté en sas dos-centas páginas, tres seccions: *Hojas verdes, hojas mustias y hojas secas*. En la primera 'l senyor Llanas se revela un poeta festiu y epigramàtic, d' humor y bona sombra: basta llegir las poesías *En el baño* y *Entre tinieblas* pera comprender la intima amistad que l' autor té ab lo musa picaresca.

En las *Hojas mustias* cambia la decoració: aquella ploma enjogassada se torna seria y sentenciosa, y produheix composicions tan impregnadas de sentiment com *A una martir* y *Spes mea!*

Al llegir la tercera divisió, *Hojas secas*, hem pensat involuntariament ab lo inolvidable Bartina. Lo senyor Llanas Rabassa, si no l' iguala en perfecció, aspira á semblars'hi y ab lo que ve-

AVANTS Y ARA

En cert temps los tenders que feyan trampas
eran per la justicia castigats:
avuy dia n'hi ha molts que 'ns envenenan,
y viuhen grassos, guapos y trempats.

yém té grans disposicions pera conseguirho.

L'autor del llibre *Hojas* es un poeta de debò: té inspiració, sab observar, ha estudiat lo cor y versifica ab notable facilitat. No creyém equivocarnos pronosticantli que anirà lluny.

Precedeix al tomo un discret prólech degut à la ploma del senyor Golart, que sembla tan bon amich del autor, com intelligent en materias literarias.

ESCEPTICISMO.—Encara que firmat ab lo nom de *Aurelio de Ricemar*, aquesta obreta es filla també del númen poètic del Sr. Llanas, autor del llibre *Hojas*.

Lo millor elogi que d' ella podem fer es dir que,

á mès d' estar escrita en sonets, gènero literari dels mès difícils, té molta semblansa ab las *Hojas secas*, tercera secció de la obra de que 'ns hem ocupat anteriorment.

Felicitém de veras al Sr. Llanas Rabassa y no 'ns creyém obligats à animarlo, perque tenim la seguretat de que no necessita dels nostres estimuls pera prosseguir ab entusiasme decidit per lo camí que ha emprés.

Una circumstancia digna de notarse: las dugas obras del Sr. Llanas han sigut elegantíssimament impresas ab una pulcritut que fa molt honor al art tipogràfic mataroní y al establiment del Sr. Horta.

MALA HERBA.—Drama català, en quatre actes y en prosa de D. Francesch Ubach y Vinyeta.—Al ser estrenada aquesta producció en lo Teatro de Catalunya la nit del 16 de octubre del any passat, parlarem d' ella ab merescut elogi. La sèva lectura 'ns afirma avuy en lo que llavors diguerem. La impresió de l' obra á carrech de la *Ilustració catalana*, es molt elegant.

RATA SABIA.

¡PER FAVOR!...

Senyoras, crech que vostés juntantse, s' han conjurat per jugá ab l' Humanitat, ó divertirs'hi en excés.

Per qué al mostrar certa dèria extravagant, no puch creure per més que m' ho fassan veure, que portin intenció seria.

Parlant tal com tals moments requereixen, bè pot dirse que las veig lluhi y vestirse de cent modos diferents.

Una de camas garrellas, las enfila alborotada per dur sabata escotada ab llargas mitjas vermelles.

L' altra porta un polissón que s' hi pot pujá á caball, y l' altra 's fa 'l monyo á tall de monument de Colón.

Una que té conquistat al marit, ab molta flema vol un vestit color crema deixant al marit cremat

L' una s' ompla de galons lo vestit, per que fa tropa; l' altra que li gastar li topa se 'l adorna ab grans botóns

Y cambiant de vestits, y comprant nova trenzilla, vostés son la pesadilla de molts pares y marits.

Ultimament ha sortit una moda extravagant, que per serho y serho tant no sè pas si farà crit.

Vull di aquestas gorras qu' ara portan algunas senyoras creyent estar seductoras ó que 'ls escau á la cara.

¡Y quin bunyol, viva Déu!... ¿No veuhen qu' es cosa impropia d' una gorra, que 's més propia per portarla algun nen seu?

Aquestas caras serranas que 'ls ha dat Déu, tant encesas, no han de dur modas francesas haventnhi de catalanas.

Si una dona es tant divina y té 'l rostre d' angelet, ¿per qué 'l vol portá 'l barret? ¡Que agafi la mantellina!

Y llavors veurá que 'ls qu' ara se la miran fredament, l' hi parlan de casament y de anarho á dí al seu pare.

Que si volen tenir sal y sandunga com se diu,

la mantellina es motiu perque 's vegi lo que val la dona qu' es dona fina; y no vulguin lo ridícul de que una cara divina, porti en lo cap un vehícul vensut per la mantellina.

JOSEPH MOLAS.

Tant contents qu' estavam, al trobarnos absolts per la secció quarta de la Sala criminal de aquesta Audiencia, en la causa promoguda á propos de la publicació del article titolat *D. Jaume*

—Y donchs que 'ls ha succehit? preguntarán vostés, sens dupte.

¿Qué 'ns ha succehit? Una friolera.

Que 'l fiscal á última hora ha tingut per convenient apelarse de la sentencia, de resultas de lo qual, causa y sentencia haurán de fer un viatjet á Madrid, á veure que diuhen los respectables senyors del Tribunal Suprem.

Déu li pagui la caritat al Sr. fiscal.

Per lo demès, creyém y esperém en la justicia de tant elevat Tribunal.

S' espera de un dia á l' altre la arribada del arxiduch d' Austria Carlos Esteve, germà de la reyna regent, y ja á casa la Ciutat treuen las trenyinas, assótan las alfombras y espolsan los mobles, mentres lo perruquer de D. Francisco prepara 'ls ferros per rissarli las patillas y 'l senyor Martin frega las cacerolas.

Ja compendràn vostés que *con tan fausto motivo*, los ilustres successors dels consellers obsequiarán al egregi viatjer, y s' obsequiarán á sí mateixos ab un ápat de primera.

Francament, si algun dia arriban á nombrarme regidor, me proposo presentar un projecte de gran utilitat.

Convertir lo Saló de Cent en un gran menjador; lo saló del Consistori en una cuyna; l' antich despaig del arcalde en un rebost; los baixos de la casa, en una bodega, y un cop fet això despatxar al arquitecto y al ingenier que després de tot serveixin de ben poca cosa, y nombrar un cos facultatiu de becos qu' estigan á l' altura de tots los adelantos culinaris.

Me sembla que fentho aixís, los ápats que 's fan á expensas de la ciutat, estarien més ben servits y sortirian més baratos.

Lo zelós administrador de Correus, Sr. Fernández Duro, al despedir-se per Cádiz ahont va destinat, ha tingut l' amabilitat d' enviar-me targeta.

Ja ho veuhen: un duro que teniam y 'l govern se 'l emporta.

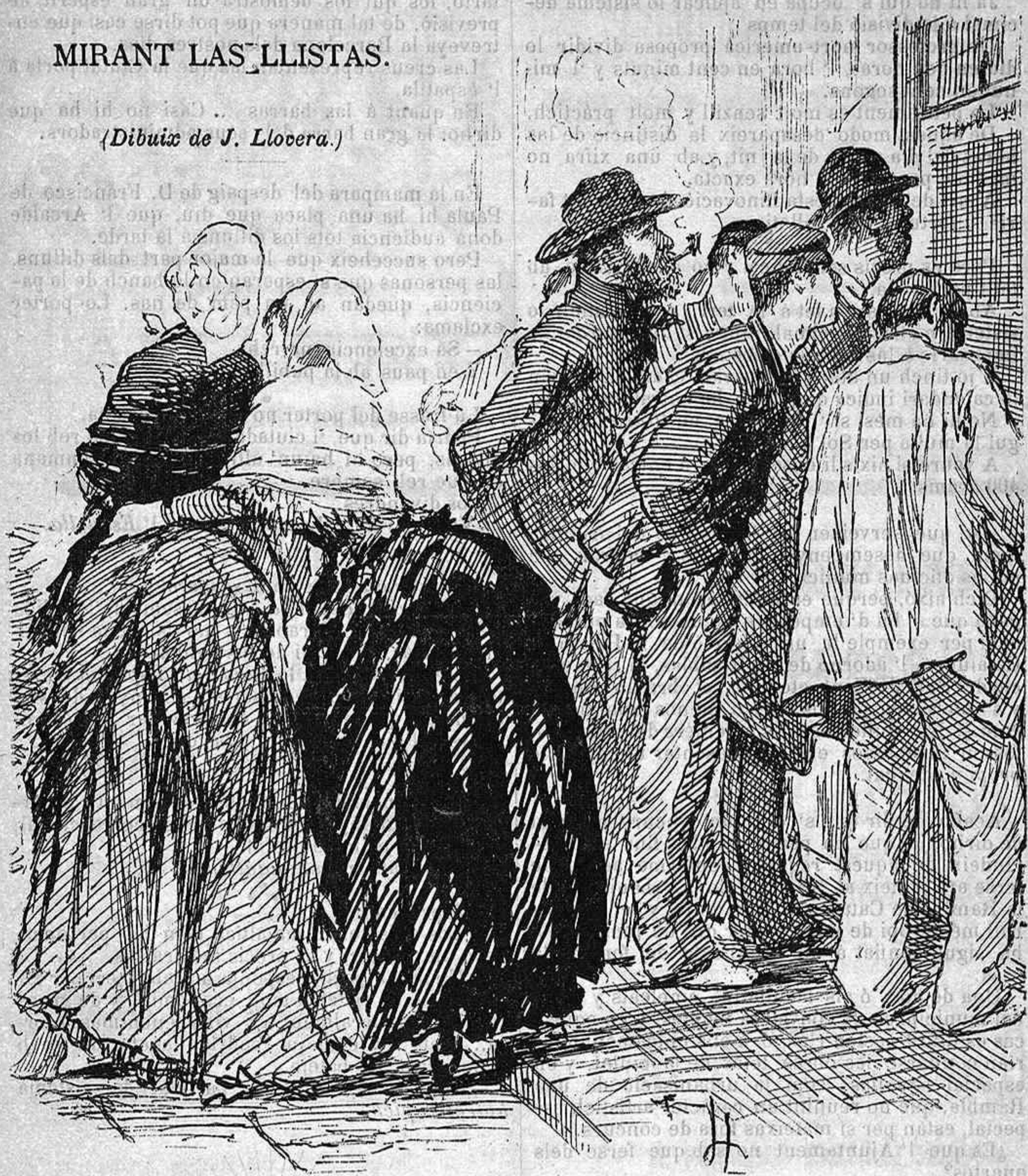
¡Quan un home está de sórt!...

La sórt y la protecció divina son segurament las dos rodas del vehícul de la fortuna.

Lo rich capitalista D. Manuel Girona desde que s' ha emprés la construcció de la fatxada de la Catedral, pot dir que totas l' hi ponen.

MIRANT LAS LLISTAS.

(Dibuix de J. Llovera.)

—¡Que de qué! Si aquest 6 fos un 3, y aquest 9 fos un 7 y aquest 8 fos un 4... hauríam tret sis duros.

Tant, que últimament, no satisfet lo govern ab concedir-li una gran créu, acaba de conferir-li l' càrrec de comissari regi de l' Exposició de Barcelona.

•••

Y á propòsit.

S' han publicat ja 'ls planos de la citada Exposició, en los quals á més de café, restaurant, y altres dependencias, hi ha palacios, galerías y tinglados.

Pero trobo que hi falta una cosa indispensable, sobre tot després del nombrament del Comissari regi.

Sr. Rogent ¿vol captarse la bona voluntat del Sr. Girona?

Donchs no perdi moment, projecti un estanch.

Un metje de l' Australia ha publicat un anunci curiós.

Diu aixís:

«Me comprometo á satisfier la meytat del gastos del enterro, sempre que no logri restablir la salut dels que acudin als recursos de la mèva ciència.»

Ara no falta sinó que aquest oferiment dels metjes se neutralisi per un altre oferiment dels encarregats de las pompas fúnebres.

Los quals podrán publicar també un anunci, que digui aixís, poch mès á menos:

«Als metjes que 'ns proporcionin parroquians, se 'ls abonará un cinquanta per cent, dels gastos del enterro.»

Ja hi ha qui s' ocupa en aplicar lo sistema decimal á la divisió del temps.

Un professor nort-americà proponeva dividir lo dia en deu horas, l' hora en cent minuts y l' minut en cent segons.

Lo pensament es molt senzill y molt práctich.

De aquest modo desapareix la distinció de las horas del dia ab las de la nit, y ab una xifra no més pot precisarse l' hora exacta.

Apart de que aquesta innovació de moment faria la fortuna dels rellotjers.

Pero es precis ser radical y no contentarse ab tant poca cosa.

Ab tant que s' ha fet á la terra per difundir lo sistema métrich decimal, ningú s' ha recordat de imposarlo á las esferas celestials.

Y jo tinch un atach de nervis, cada any, quan lo calendari indica que l' sol ha entrat en *Libra*.

No hi ha més, si l' Sol entra en *lliura* que pague la multa per Sol que siga.

A veure si així li ensenyaran á entrar en los 400 grams.

¿De qué serveixen los facultatius del Ajuntament, que desempenyan càrrec y cobran sou en las oficinas municipals?

Dich això, porque es molt xocant que cada vegada que s' ha d' emprendre alguna obra pública, com per exemple la urbanisació de la Plaça de Catalunya, l' adorno de las Ramblas, la restauració del Saló de Cent, etc., etc., s' obra un concurs y s' ofereixen premis més ó menos quantiosos, com si l' arquitectos y l' ingeniers del municipi, fossen incapassos ells de presentar un projecte propi y adequat.

Acabo de dir que s' obra un concurs pèl gust de dirlo, ja que no pocas vegadas fins se prescindeix de aquest requisit, conforme acaba de ferse ara mateix al tractarse de la urbanisació de la Rambla de Catalunya, que ab tot y ser un treball més propi de un ingenier que de ningú més, ha sigut confiat á un arquitecto de fora de la casa.

Una de dos: ó als facultatius empleats y á sou del municipi se l' considera ineptes, y en aquest cas es inútil sostenirlos, ó á ells únicament deurián confiar-se las obras totas de la ciutat, y en especial aquellas, com la urbanisació de una Rambla, que no reunint un carácter artístich especial, están per sí mateixas fora de concurs.

¿Es que l' Ajuntament no sab que ferse dels quartos?

Hem vist ab gust que s' havian despenjat de las parets del vestíbul del Teatro Principal, los planos del Hospici dels escriptors que tant mal efecte feyan, segons varem tenir ocasió de dir, en un dels nostres passats números.

Ara no falta sino que s' hi fixin los documents que allí mateix demanavam, ó sigan:

Una llista dels socios que actualment forman part de la Asociació.

Un estat dels fondos recaudats fins ara

Y un' altre estat de la inversió que han tingut.

Heràldica municipal.

Forman l' escut de Barcelona, dues creus y las quatre barras catalanas repetidas, total vuit barras.

L' escut es antiquissim; pero l' que va inven-

tarlo, fós qui fós demostrá un gran esperit de previsió, de tal manera que pot dirse casi que entreveya la Barcelona dels nostres dies.

Las creus representan las que la Ciutat porta á l' espatlla.

En quant á las barras..... Casi no hi ha que dirlo: la gran barra dels seus administradors.

En la mampara del despaig de D. Francisco de Paula hi ha una placa que diu, que l' Arcalde dona audiencia tots los dilluns á la tarde.

Pero succeheix que la major part dels dilluns, las personas que s' esperan en lo banch de la paciencia, quedan ab un pam de nas. Lo porter exclama:

— Sa excelencia no reb.

Y en paus ab la pubilla.

La frasse del porter no es del tot exacta.

Podría dir que l' ciutadá benemerit no reb los dilluns, pero hi ha un' altre dia de la setmana en que reb sempre.

Los divendres.

¡Vaya si reb!... Las pallissas de l' *Esquella*.

Los estanquers están desesperats.

Lo *Banch d' Espanya*, segons sembla, l' obliga á fer sacas considerables, y no l' abona sino ab gran retràs, lo premi de las ventas.

No estarà content lo *Banch d' Espanya* en fer tot lo possible per desvesar als espanyols del vici de fumar, qu' ara tracta de desvesar als estanquers del vici de vendre tabaco.

L' Audiencia de Huesca ha condemnat á un taberner, á un any y un dia de presó correccional, per vendre mām adulterat.

¿Sentiu taberners... adulteros?

Y á propòsit:

— Los vins tenen malaltias com las personas, deya un culliter, y es precis medicarlos.

— No me 'n parli, responia un taberner: per xojo empleo un sistema molt econòmic y de grans resultats: generalment los vins tenen massa forsa... ¿sab?... y com que podrian agafar un atach de feridura, los batejo.

— Ah, vamos... Vosté es partidari del sistema hidroterapich.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Ex-po-si-ci-ò.
2. Id. 2.ª—Be-net.
3. MUDANSA.—Mota-Sota-Tota-Nota-Pota-Bota.
4. ANAGRAMA.—Colassa-Cassola.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Castelltersol.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Aymerich.
7. CONVERSA.—Petrà.
8. GEROGLÍFICH.—Per rubinéns á Rubí.

OBRA NUEVA
AMAUTRY
POR
ALEJANDRO DUMAS
1 tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

LLIBRERÍA ESPANYOLA
Rambla del Mitj, n.º 20
BARCELONA

OBRA NUEVA
LA LINDA MARGARITA
POR
PAUL DE KOCK
1 tomo en 8.º cubierta al cromo, 1 peseta.

LA TIERRA, de E. Zola, 2 tomos en 8.º, Pesetas 6.

EL EXCOMULGADO

6

LAS BODAS DE UN PRESBÍTERO
POR
H. ARDIETA

1 tomo en 8.º de 296 páginas, Ptas. 3.

CARLOS MARX

EL CAPITAL

RESUMIDO Y ACOMPAÑADO DE UN
ESTUDIO SOBRE EL SOCIALISMO CIENTÍFICO

POR

GABRIEL DEVILLE

1 tomo de 263 páginas, Ptas. 4.

CUENTOS

DICHOS, ANÉCDOTAS

Y

MODISMOS ARAGONESES

QUE DA Á LA ESTAMPA

UN SOLDADO VIEJO

NATURAL DE BORJA.

2 tomos en 8.º, Ptas. 3.

DIÁLOGOS DE SALÓN

POR

D. FERNANDO MARTINEZ PEDROSA

4 tomos en 8.º, Ptas. 4.

ALGO.

Colección de poesías originales de D. JOAQUIN M.ª BARTRINA. Ilustrad a
por José Luis Pellicer, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOVEDAD

ALMANAQUE DE LA ILUSTRACION

PARA 1888

1 tomo en 4.º cubierta al cromo, Pesetas 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'^o import en libransas del Giro Mútuo, 6
bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No
responém de extravios, no remetent ademès 3 reals pel certificat. A 'ls corresponals de la casa s'otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

Consonant es ma *primera*,
la *segona*, musical;
altra nota es la *tercera*
y es *quart-girat* mineral.
Prima es contraria á *segona*;
quart-una en una montanya,
y veurás si acás tens manya
qu' es nom d' home mon *Total*.

LL. BARCO.

II.

D. Tersa-prima Primera-dos.

Carrer de Tres girat-segon.

Total.

Aquí tenen eixa carta
dirigida á un meu amich,
que se está en una ciutat
que es també cap de partit.

UN SARRALENCH.

ANAGRAMA.

—Mira Pau, la *Tot* com *tot*
las monjetas per sopar.
—Si, ja ho veig y tot lo grá
lo *tot* dintre de aquell pot.

Picio ADAM Y C.

MUDANSA.

Vaig aná un dia á la *Tot*
ab un qu' es cosí *total*,
y 's *tot* mal, sent allá dalt
lo *total* ficant á un sot.

UN INFELIS.

LABORATORI QUÍMIC MUNICIPAL

TOTES BO !!
TOT ES BO !!
!!
Es BO

Pels análisis que 'n surten,
ja 's pot ben dir de segur
que han de ferlos á las foscas
ó bé ab una vena als ulls.

TRENCA-CLOSCAS.

DE CALS FES LLET.

Formar ab aquestes lletras lo nom de una població catalana.

UN CALAVERA:

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

9.—Vocal.
3 9.—Nota musical.
2 4 9.—Animal de ploma.
3 2 3 9.—Nom de dona.
3 3 4 8 9.—Astre.
1 2 3 2 5 9.—Nom de dona.
6 9 3 6 7 8 9.— " " "
1 2 3 2 5 6 7 9.—República americana.
1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.
1 9 3 7 8 7 1 2.— " " home.
1 9 5 7 3 3 9.—Utensili d' hospital.
1 9 5 7 3 2.—Nom d' home.
1 2 3 2 8.—Passeig de Barcelona.
5 4 3 9.—Animal quadrúpedo,
9 8 9.—Nom de dona.
5 7.—Nota musical.
1.—Consonant.

SEMI-CATALÀ.

CONVERSA.

En un café:

- Moso... mosso...
- Voy, home, voy.
- Depressa que tinc set.
- Esperi un moment si es servit.
- Si no vè me 'n vaig.
- Vaja, diga ¿qué vol pendre?
- Entre 'ls dos ho hem dit.

JACINTO GUINOVART.

GEROGLIFICH.

X
K I I I I K
T R A I

A. GIBERT.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.